

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Α΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:

Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων

Τίτλος:

«Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων»

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΤΑΤΣΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων

Δημιουργός

Χρυσούλα Τάτση

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Οκτώβριος 2012

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ενότητα 3^η: Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων

[Ξενοφών, «Απομνημονεύματα» 2. 7. 6 (ελεύθερη διασκευή)]

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

—

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων.

II. Εικονικός χώρος: διαδίκτυο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν βασικές γνώσεις χειρισμού Η/Υ, να είναι εξοικειωμένοι με *ομαδοσυνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας*. Αν δε συμβαίνει αυτό, θα πρέπει τουλάχιστον να ενημερωθούν από τον διδάσκοντα για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί μια ομάδα κατά την εκπόνηση μιας εργασίας· να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για ενεργό ρόλο στην ομάδα· την αξία της συνεργατικότητας· και, τέλος, τον τρόπο αξιολόγησης ενός ομαδικού έργου, όπου δεν αξιολογείται μόνο το αποτέλεσμα αλλά και η πορεία της εργασίας με βάση τη συμμετοχή, την δράση και την ομαλή συνεργασία των μελών.

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει την απαραίτητη τεχνογνωσία στη χρήση των Η/Υ, να είναι εξοικειωμένος με *ομαδοσυνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας*, να μπορεί να απαγκιστρωθεί από τον παραδοσιακό ρόλο της δασκαλοκεντρικής μεθόδου διδασκαλίας. Επίσης, να μπορεί να υποστηρίξει νέες παιδαγωγικές αντιλήψεις που διαμορφώνουν έναν διαφορετικό τρόπο οργάνωσης της τάξης με κέντρο τον μαθητή και δημιουργούν νέες σχέσεις ανάμεσα σε διδάσκοντα και διδασκόμενο, όπου ο δεύτερος ανακαλύπτει τη γνώση και ο πρώτος είναι συνεπικουρος στην προσπάθειά του. Απαραίτητη είναι και η κατάλληλη προετοιμασία εκ μέρους του διδάσκοντος, ο οποίος θα πρέπει να έχει ετοιμάσει ένα ευέλικτο σχέδιο της πορείας του μαθήματος, να ακολουθεί ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, να ετοιμάσει τα Φύλλα Εργασίας, που θα θέτουν το πλαίσιο του μαθήματος, και να αναζητήσει βοηθητικό υλικό για τους μαθητές (π.χ. στο διαδίκτυο, σε λεξικά, εικονογραφικό υλικό), όπου θα μπορούν να ανατρέξουν για την επιτέλεση του έργου τους.

Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή σχολικής μονάδας: ηλεκτρονικοί υπολογιστές, σύνδεση στο διαδίκτυο, βιντεοπροβολέας ή διαδραστικός πίνακας.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές καλούνται, αρχικά, να απαντήσουν κατά ομάδες σε ερωτήσεις δοσμένες σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν το περιεχόμενο του αρχαίου κειμένου του Ξενοφώντα. Στη συνέχεια, αφού σκεφτούν ποιο επάγγελμα θα επέλεξαν να ασκήσουν εκείνη την εποχή, προσπαθούν να διερευνήσουν τις συνθήκες που επικρατούσαν τότε στην αγορά εργασίας.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο βασίζεται στο μοντέλο του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης, ενώ καταβάλλεται προσπάθεια να εξοικειωθούν οι μαθητές με παιδαγωγικές πρακτικές που σχετίζονται με τις θεωρίες της καθοδηγούμενης ανακάλυψης του Bruner και της οικοδόμησης της γνώσης από τους ίδιους τους μαθητές του Vygotsky. Καλούνται, λοιπόν, να ανακαλύψουν μόνοι τους το νόημα του αρχαίου κειμένου μέσω καθοδηγητικών ερωτήσεων και στηριζόμενοι στις γλωσσικές ικανότητες που έχουν ήδη, και να επεκτείνουν τις γνώσεις τους μέσω εξερεύνησης στο διαδίκτυο. Σε μια προσπάθεια να καλλιεργηθεί στους μαθητές η ενσυναίσθηση και η βιωματικότητα, επιλέγουν, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, το επάγγελμα για το οποίο θα αναζητήσουν στοιχεία είτε με ελεύθερη πλοήγηση στο διαδίκτυο είτε ανατρέχοντας σε ιστοχώρους που θα υποδείξει ο διδάσκων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώκεται οι μαθητές / μαθήτριες:

- Να προσεγγίσουν τον αρχαίο κόσμο μέσω ενός κειμένου εκείνης της εποχής και να ενημερωθούν για τις επαγγελματικές δραστηριότητες των αρχαίων Ελλήνων όπως παρουσιάζονται από τον Ξενοφώντα, αλλά και μέσω της προσωπικής τους έρευνας σε συγκεκριμένα λογισμικά και ιστότοπους.
- Να εκτιμήσουν τη διαχρονική αξία αλλά και την αναγκαιότητα της εργασίας ως βασικού μέσου βιοπορισμού.
- Να συσχετίσουν την ύπαρξη ορισμένων επαγγελμάτων με την οικονομία μιας περιοχής και να συνειδητοποιήσουν τους παράγοντες που συντελούν στην ανάπτυξη συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων σε έναν τόπο (γεωγραφική θέση, μορφολογία του εδάφους, κτλ).
- Να προβούν σε διαπιστώσεις σχετικά με τον τρόπο επιλογής επαγγέλματος και να αντιμετωπίσουν με ωριμότητα το θέμα του επαγγελματικού τους προσανατολισμού.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιδιώκεται οι μαθητές / μαθήτριες:

- Να μπορούν να προσεγγίσουν νοηματικά ένα αρχαίο κείμενο, στην προκειμένη περίπτωση το κείμενο του Ξενοφώντα που παρατίθεται στο σχολικό βιβλίο.
- Να ασκηθούν στη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών αναζητώντας τη σημασία λέξεων που σχετίζονται με επαγγέλματα στην αρχαιότητα, την ετυμολογία τους καθώς και ομόρριζες λέξεις.
- Να δημιουργήσουν δικό τους γλωσσάρι, όπου θα δίνουν την ερμηνεία αρχαιοελληνικών λέξεων.
- Να ασκηθούν στην παραγωγή γραπτού λόγου.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γραμματισμοί

Επιδιώκεται οι μαθητές / μαθήτριες:

- Να συνεργάζονται μεταξύ τους, να ανταλλάσσουν γνώμες, πληροφορίες και να καταλήγουν σε συμπεράσματα.
- Να μπορούν να αναζητούν μόνοι τους τη γνώση από διαφορετικούς πόρους (σχολικό βιβλίο, λεξικά, μηχανές αναζήτησης, ιστοσελίδες).
- Να ελέγχουν την ορθότητα των πληροφοριών που βρίσκουν κατά την αναζήτησή τους, να επιλέγουν ό,τι είναι χρήσιμο για την έρευνά τους.
- Να συνθέτουν δημιουργικά τις πληροφορίες που βρίσκουν σε διαφορετικά κειμενικά είδη του γραπτού και του προφορικού λόγου.
- Να χειρίζονται αποτελεσματικά τις ΤΠΕ ως μέσο αναζήτησης πληροφοριών αλλά και δημιουργίας πολυτροπικών κειμένων.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές / μαθήτριες επιδιώκεται

- Να ασκηθούν σε ομαδοσυνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας, καθώς οι δραστηριότητες απαιτούν τη συνεργασία των μαθητών στα πλαίσια ομάδων.
- Να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να αυτενεργήσουν επιλέγοντας και αξιοποιώντας πληροφορίες που θα συλλέξουν από το διαδίκτυο και δημιουργώντας τη δική τους παρουσίαση.
- Να διαμορφώσουν προσωπική γνώμη για τις συνθήκες εργασίας στην αρχαία Αθήνα.
- Να ασκηθούν στην παρουσίαση των εργασιών τους σε άλλους αναπτύσσοντας δεξιότητες επικοινωνίας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το σενάριο έχει ως αφορμή την Ενότητα 3 του σχολικού εγχειριδίου, η οποία περιλαμβάνει ένα κείμενο του Ξενοφόντα που αναφέρεται στα επαγγέλματα των

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αρχαίων Αθηναίων, ενώ στο Β΄ μέρος της Ενότητας παρουσιάζονται θέματα ετυμολογικά και διερευνώνται η προέλευση και ο σχηματισμός λέξεων με παραγωγή και σύνθεση. Το κείμενο προσφέρεται για μαθητές που δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με την αρχαία ελληνική γλώσσα, αφού εύκολα μπορούν να κατανοήσουν τη δομή του, να βρουν τα υποκείμενα (πρόσωπα) και να τα συνδέσουν με το επάγγελμα που ασκούσαν, καθώς και τους λόγους για τους οποίους εργάζονταν. Επίσης, η απόδοση των όρων που σχετίζονται με τα επαγγέλματα δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να έρθουν σε επαφή για πρώτη φορά με θέματα ετυμολογίας. Ταυτόχρονα, τίγονται θέματα διαχρονικά όπως η αναγκαιότητα της εργασίας για την επιβίωση του ανθρώπου, αλλά και επίκαιρα όπως ο αγώνας του ανθρώπου να επιβιώνει σε δύσκολες συνθήκες (π.χ. η αδυναμία των Αθηναίων να συντηρηθούν μέσω της γεωργίας τούς έστρεψε στην ανάπτυξη της ναυτιλίας και του εμπορίου).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η ενότητα εντάσσεται στην ύλη των Αρχαίων Ελληνικών της Α΄ Γυμνασίου και με το σενάριο επιχειρείται η πραγμάτωση στόχων του [ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ](#), όπως η σύντομη προβολή ποικίλων θεμάτων του αρχαίου ελληνικού βίου από την καθημερινή ζωή, η εξοικείωση των μαθητών με κείμενα της αρχαίας ελληνικής, κυρίως της αττικής διαλέκτου, και η άσκησή τους στην κατανόηση των κειμένων αυτών με τη βοήθεια κατάλληλων γλωσσικών σχολίων. Επιδιώκεται, επίσης, η γνώση βασικών στοιχείων της αρχαίας ελληνικής γλώσσας σε ό,τι αφορά το γλωσσικό, σημασιολογικό – λεξιλογικό επίπεδο.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η αξία από τη χρήση των ΤΠΕ στο συγκεκριμένο σενάριο έγκειται στο γεγονός ότι ο τρόπος διεξαγωγής του μαθήματος αλλάζει, η διδασκαλία δε γίνεται με την παραδοσιακή δασκαλοκεντρική μέθοδο όπου οι μαθητές είναι παθητικοί δέκτες. Οι ίδιοι γίνονται ενεργά υποκείμενα που διερευνούν και ανακαλύπτουν μόνοι τους τη γνώση, αξιοποιώντας τους ψηφιακούς πόρους πρώτα και κατόπιν με την καθοδήγηση του διδάσκοντος, ενώ ασκούνται σε πρακτικές οργάνωσης και παρουσίασης της

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πληροφορίας καθώς και σε ομαδοσυνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας. Η διδασκαλία ξεφεύγει από το στενό πλαίσιο του ενός βιβλίου και επεκτείνεται σε θέματα που σχετίζονται με τη σύγχρονη πραγματικότητα των μαθητών και τα ενδιαφέροντά τους, ενώ δίνεται η δυνατότητα να αναπτύξουν οι μαθητές επιπλέον δεξιότητες.

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου - 3^η Ενότητα: [Τα επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων](#).

Αρχαία Ιστορία Α΄ Γυμνασίου –Κεφάλαιο 5. Η ηγεμονία της Αθήνας (479-431 π.Χ): [Ενότητα 5](#).

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Λογισμικά

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, «Αρχαία Ελληνικά Α΄ και Β΄ Γυμνασίου»: [«Αρχαία Ελλάδα, ο τόπος και οι άνθρωποι»](#) [πηγή: Τεχνική Στήριξη Πληροφοριακών Συστημάτων Σχολικών Μονάδων – Διεύθυνση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας του ΙΤΥΕ].

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, «Ιστορία Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου» : [«Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής»](#) [πηγή: Τεχνική Στήριξη Πληροφοριακών Συστημάτων Σχολικών Μονάδων – Διεύθυνση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας του ΙΤΥΕ].

Ιστοσελίδες

[Ελληνική Βικιπαίδεια](#) [Ελεύθερη Διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια].

Ελληνική Ιστορία στο Διαδίκτυο [πηγή: Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού]:

-Εισαγωγή στην [κοινωνία](#) και [στην οικονομία](#) της κλασικής Αθήνας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

[Ελληνικό Βικιλεξικό](#) [Ελεύθερο Διαδικτυακό Λεξικό].

[Google](#) [Μηχανή αναζήτησης].

Καραμαδούκης, Γ. [Η οργάνωση του Αθηναϊκού Ναυτικού](#) – η βάση της Αθηναϊκής ηγεμονίας, περιοδικό «Ιστορικά Θέματα», τεύχος 53, Ιούλιος-Αύγουστος 2006 [πηγή: “LivePedia” - Ελληνική Ελεύθερη Εγκυκλοπαίδεια].

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα [Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας]: [Συμφραστικός Πίνακας Λέξεων](#) του Ανθολογίου Αττικής Πεζογραφίας. [20/10/2012]

Διδακτική πορεία /στάδια /φάσεις

Οι μαθητές χωρίζονται σε έξι ομάδες των τριών ατόμων. Στον χωρισμό λαμβάνονται υπόψη οι επιθυμίες των μαθητών με την προϋπόθεση σε κάθε ομάδα να υπάρχουν μαθητές που έχουν άνεση στον χειρισμό του υπολογιστή και μαθητές με ικανοποιητικό γλωσσικό επίπεδο. Αρχικά, γίνεται η γλωσσική εξομάλυνση και η κατανόηση του κειμένου μέσω ερωτήσεων σε ηλεκτρονική μορφή που είναι κοινές για όλες τις ομάδες. Στη συνέχεια, οι ομάδες αναδιαρθρώνονται ανάλογα με το ενδιαφέρον των μαθητών για κάποιο συγκεκριμένο επάγγελμα. Μπορούν να σχηματιστούν τέσσερις ομάδες των πέντε ατόμων ή και περισσότερες, αν εκδηλωθεί από τους μαθητές ενδιαφέρον για περισσότερους επαγγελματικούς τομείς. Η κάθε ομάδα θα εκπροσωπεί μία συγκεκριμένη επαγγελματική τάξη.

Κατά την **πρώτη και δεύτερη διδακτική ώρα** οι μαθητές κάθονται ανά τρεις σε κάθε Η/Υ του εργαστηρίου πληροφορικής. Ύστερα από ανάγνωση του κειμένου του Ξενοφώντα που παρατίθεται στο σχολικό βιβλίο, οι μαθητές καλούνται να επεξεργαστούν μόνοι τους το αρχαίο κείμενο συμβουλευόμενοι τα γλωσσικά σχόλια του σχολικού βιβλίου, αξιοποιώντας λεξικά μέσω διαδικτύου και κάνοντας ασκήσεις σε ηλεκτρονική μορφή (Hot Potatoes, Word), τις οποίες ο εκπαιδευτικός έχει αποθηκεύσει στον υπολογιστή τους.

Κατά την **τρίτη διδακτική ώρα** οι μαθητές συζητούν στο εργαστήριο της πληροφορικής τις απαντήσεις που έδωσαν στις προηγούμενες ασκήσεις, ενώ ο

καθηγητής ελέγχει την ορθότητα των απαντήσεων καθώς και το βαθμό κατανόησης του κειμένου από τα παιδιά. Στη συνέχεια, οι μαθητές απαντούν στο ερώτημα ποιο επάγγελμα θα επέλεγαν αν ζούσαν στην κλασική Αθήνα. Ανάλογα με τις απαντήσεις των μαθητών και τα ενδιαφέροντά τους, σχηματίζονται νέες ομάδες που αναλαμβάνουν να ερευνήσουν τις συνθήκες εργασίας μιας επαγγελματικής τάξης στην αρχαία Αθήνα. Έτσι, οι μαθητές χωρίζονται στις παρακάτω επαγγελματικές τάξεις:

- Κατασκευαστές ρούχων (χλαμυδουργοί, εξωμυδοποιοί).
- Έμποροι – κάπηλοι.
- Τεχνίτες.
- Ναύκληροι.

Την **τέταρτη και πέμπτη διδακτική ώρα** οι μαθητές διερευνούν μέσω του διαδικτύου και των λογισμικών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που σχετίζονται με τα μαθήματα των Αρχαίων Ελληνικών και της Ιστορίας, τις συνθήκες εργασίας της επαγγελματικής ομάδας που επέλεξαν και συμπληρώνουν τα Φύλλα Εργασίας που τους έχουν δοθεί. Συγκεκριμένα:

Οι κατασκευαστές ρούχων ([χλαμυδουργοί – εξωμυδοποιοί](#)) επισκέπτονται το λογισμικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών του Γυμνασίου [«Αρχαία Ελλάδα, ο τόπος και οι άνθρωποι»](#), βλέπουν εικόνες από ενδυμασίες αρχαίων Ελλήνων και δημιουργούν το δικό τους γλωσσάρι με ονομασίες ενδυμάτων στην αρχαία Αθήνα.

Στη συνέχεια, στο ίδιο λογισμικό παρατηρούν πώς ήταν ο αργαλειός και αναζητούν πληροφορίες για την τέχνη της υφαντικής. Μελετούν σχετικά κείμενα από τον Όμηρο και τον «Οικονομικό» του Ξενοφώντα και προβαίνουν σε διαπιστώσεις για τη σχέση της γυναίκας με την υφαντική τέχνη. Τις πληροφορίες που βρίσκουν τις συνθέτουν σε ένα δικό τους κείμενο. Αξιοποιούν το εποπτικό υλικό του λογισμικού, το οποίο εμπλουτίζουν με εικόνες που βρίσκουν στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης, και δημιουργούν έναν φάκελο με εικόνες από ενδυμασίες

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αρχαίων Ελλήνων και εργαλεία που χρησιμοποιούσαν στην υφαντική τέχνη. Χρησιμοποιούν το κείμενο που συνέταξαν και το εποπτικό υλικό που συγκέντρωσαν ώστε να δημιουργήσουν μια παρουσίαση, για να την προβάλουν στους συμμαθητές τους και να τους ενημερώσουν για την υφαντική τέχνη στην αρχαία Ελλάδα.

[Οι τεχνίτες](#) επισκέπτονται την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, αναζητούν με τη βοήθεια του [Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων](#) του Ανθολογίου Αττικής Πεζογραφίας τη λέξη «κεραμεύς» και ομόρριζές της καθώς και τη σημασία τους. Μεταβαίνουν στην ιστοσελίδα της [Ελληνικής Ιστορίας στο Διαδίκτυο](#), ενημερώνονται για τους τεχνίτες στην αρχαία Αθήνα και δημιουργούν ένα γλωσσάρι με τις κατηγορίες των τεχνιτών που υπήρχαν τότε. Αναζητούν στην ίδια ιστοσελίδα καθώς και [στο ψηφιακό σχολείο](#) πληροφορίες για τα εργαστήρια στην αρχαία Αθήνα. Μελετούν το κείμενο του Λυσία [«Υπέρ του Αδυνάτου»](#), 20 (μτφρ. Γ. Κυριαζή) από την ενότητα 5 του 5ου κεφαλαίου της Αρχαίας Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου και συνθέτουν ένα κείμενο όπου περιγράφουν το χώρο των εργαστηρίων.

Μεταβαίνουν στο λογισμικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου [«Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής»](#) για το μάθημα της Ιστορίας του Γυμνασίου, μελετούν το κείμενο από τον «Οικονομικό» του Ξενοφώντα για τη χειρωνακτική εργασία και συγκρίνουν τις πληροφορίες του Ξενοφώντα με αυτές που βρήκαν σε σχέση με την κοινωνική θέση των τεχνιτών. Αξιοποιούν το εποπτικό υλικό του λογισμικού, το οποίο εμπλουτίζουν με εικόνες που βρίσκουν στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης, και δημιουργούν έναν φάκελο με εικόνες από εργαστήρια των αρχαίων Ελλήνων, εργαλεία που χρησιμοποιούσαν καθώς και έργα που δημιουργούσαν. Χρησιμοποιούν το κείμενο που συνέταξαν και το εποπτικό υλικό που συγκέντρωσαν ώστε να δημιουργήσουν μια παρουσίαση, για να την προβάλουν στους συμμαθητές τους και να τους ενημερώσουν για τις συνθήκες εργασίας των τεχνιτών στην αρχαία Ελλάδα.

[Οι έμποροι – κάπηλοι](#) αναζητούν στο [Βικιλεξικό](#) την ετυμολογία και τη σημασία της λέξης «κάπηλος» στα αρχαία ελληνικά. Στη συνέχεια, επισκέπτονται

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, αναζητούν με τη βοήθεια του [Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων](#) του Ανθολογίου Αττικής Πεζογραφίας τη λέξη «κάπηλος» ή ομόρριζές της καθώς και τη σημασία τους. Μεταβαίνουν στην ιστοσελίδα της [Ελληνικής Ιστορίας στο Διαδίκτυο](#) και ενημερώνονται για τον τρόπο διεξαγωγής του εμπορίου στην αρχαία Ελλάδα. Καταγράφουν εν συντομία ποιες κοινωνικές ομάδες ασχολούνταν με το εμπόριο. Στη συνέχεια, στον ίδιο ιστοχώρο αναζητούν στις [πηγές κείμενο του Ξενοφώντα που αναφέρεται στους λόγους για τους οποίους η Αθήνα προσφερόταν για επικερδές εμπόριο και τους καταγράφουν. Μεταβαίνουν στο λογισμικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου «\[Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής\]\(#\)» για το μάθημα της Ιστορίας του Γυμνασίου. Μελετούν τα κείμενα που σχετίζονται με το επάγγελμα των εμπόρων και καταγράφουν τη διαφορά ανάμεσα σε «καπήλους» και «εμπόρους». Μελετούν το κείμενο του G. Glotz «Μια εικόνα από την αγορά της αρχαίας Αθήνας κατά την κλασική εποχή» από το έργο του “Le travail dans la Grèce ancienne” και περιγράφουν την αγορά της αρχαίας Αθήνας. Αξιοποιούν το εποπτικό υλικό του λογισμικού, το οποίο εμπλουτίζουν με εικόνες που βρίσκουν στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης \(π.χ. \[Google\]\(#\)\), και δημιουργούν ένα φάκελο με εικόνες από την αρχαία αγορά της Αθήνας. Χρησιμοποιούν τα κείμενα που συνέταξαν και το εποπτικό υλικό που συγκέντρωσαν ώστε να δημιουργήσουν μια παρουσίαση, για να την προβάλλουν στους συμμαθητές τους και να τους ενημερώσουν για το εμπόριο στην αρχαία Ελλάδα.](#)

[Οι ναύκληροι](#) αναζητούν στο [Βικιλεξικό](#) την ετυμολογία και τη σημασία της λέξης «ναύκληρος» στα αρχαία ελληνικά. Στη συνέχεια, επισκέπτονται την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, αναζητούν με τη βοήθεια του [Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων](#) του Ανθολογίου Αττικής Πεζογραφίας τη λέξη «ναύκληρος» ή ομόρριζές της καθώς και τη σημασία τους και ελέγχουν για τυχόν διαφορές. Μεταβαίνουν στην ιστοσελίδα της [LivePedia](#) και μελετούν το κείμενο που αναφέρεται στην οργάνωση του αθηναϊκού ναυτικού. Συντάσσουν ένα κείμενο όπου

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

θα περιγράψουν το λιμάνι του Πειραιά κατά την κλασική εποχή. Αναζητούν στη [Βικιπαίδεια](#) τύπους αρχαίων πλοίων και δημιουργούν ένα κατάλογο με ονομασίες τους. Ερευνούν στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης στοιχεία για αρχαία ναυάγια και καταγράφουν τα συμπεράσματά τους σχετικά με τις συνθήκες εργασίας των ναυτικών στην αρχαία Ελλάδα. Δημιουργούν έναν φάκελο με εικόνες από αρχαία καράβια και ευρήματα ναυαγίων. Χρησιμοποιούν τα κείμενα που συνέταξαν και το εποπτικό υλικό που συγκέντρωσαν ώστε να δημιουργήσουν μια παρουσίαση, για να την προβάλουν στους συμμαθητές τους και να τους ενημερώσουν για το επάγγελμα του ναύκληρου στην αρχαία Ελλάδα.

Κατά την **έκτη διδακτική ώρα** κάθε ομάδα προβάλλει στις υπόλοιπες την εργασία της και την παρουσίαση που ετοίμασε, και οι μαθητές ενημερώνονται για τα αποτελέσματα της έρευνας της κάθε ομάδας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Χλαμδουργοί – Εξωμυδοποιοί

1. Ανοίξτε το λογισμικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου [«Αρχαία Ελλάδα, ο τόπος και οι άνθρωποι»](#), επιλέξτε τον υπερσύνδεσμο [ενδυμασία](#) και δείτε τα είδη των γυναικείων και ανδρικών ρούχων που υπήρχαν στην κλασική Ελλάδα.
2. Δημιουργήστε ένα γλωσσάρι με τις ονομασίες των ενδυμάτων στην αρχαία Αθήνα.

Γλωσσάρι	

3. Μεταβείτε στον υπερσύνδεσμο [η τέχνη της υφαντικής](#). Δείτε τον αργαλειό και συντάξτε ένα σύντομο κείμενο όπου θα αναφέρετε ποιες ήταν οι υφαντικές εργασίες και ποιοι τις αναλάμβαναν.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

-
-
4. Μεταβείτε στον [Σελιδοδείκτη](#) και διαβάστε τα κείμενα από την «Οδύσσεια» του Ομήρου και από τον «Οικονομικό» του Ξενοφώντα. Συμπληρώστε στο προηγούμενο κείμενο που συντάξατε ποια ήταν η σχέση της γυναίκας με την υφαντική τέχνη.
 5. Δημιουργήστε έναν φάκελο με εικόνες από ενδυμασίες αρχαίων Ελλήνων, τις οποίες θα βρείτε είτε στο παραπάνω λογισμικό είτε στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης.
 6. Δημιουργήστε μια παρουσίαση όπου θα αξιοποιείτε τις πληροφορίες και τις εικόνες που συγκεντρώσατε, για να παρουσιάσετε τους συμμαθητές σας την τέχνη της υφαντικής και τις ενδυμασίες στην αρχαία Ελλάδα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τεχνίτες

1. Επισκεφτείτε την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Στα Σώματα κειμένων και με τη βοήθεια του [Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων](#) αναζητήστε τη λέξη «κεραμεύς» και ομόρριζές της.

Ομόρριζες	Σημασία

2. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της «Ελληνικής Ιστορίας στο Διαδίκτυο»: [Εισαγωγή στην κοινωνία της κλασικής Αθήνας](#) και αναζητήστε πληροφορίες για τους τεχνίτες στην αρχαία Αθήνα: ποιοι λέγονταν τεχνίτες, ποιες επαγγελματικές ομάδες συγκαταλέγονταν σε αυτούς και ποια ήταν η κοινωνική τους θέση;

3. Δημιουργήστε ένα γλωσσάρι με τους τεχνίτες της αρχαίας Αθήνας.

Γλωσσάρι	

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4. Μεταβείτε στο λογισμικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου [«Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής»](#) για το μάθημα της Ιστορίας του Γυμνασίου. Αναζητήστε το κείμενο από τον [«Οικονομικό»](#) του Ξενοφώντα για τη χειρωνακτική εργασία. Συγκρίνετε τις πληροφορίες του Ξενοφώντα με αυτές που βρήκατε σε σχέση με την κοινωνική θέση των τεχνιτών.

5. Αναζητήστε πληροφορίες για τα εργαστήρια στην αρχαία Αθήνα στις ιστοσελίδα [Εισαγωγή στην κοινωνία της κλασικής Αθήνας](#) και της [ενότητας](#) που μελετάμε. Στην ενότητά μας ανοίξτε τον σύνδεσμο που παραπέμπει στο βιβλίο της Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου και μελετήστε το κείμενο του Λυσία, [«Υπέρ του Αδυνάτου», 20](#) (μτφρ. Γ. Κυριαζή). Δημιουργήστε ένα σύντομο κείμενο όπου θα περιγράφετε τον χώρο όπου βρίσκονταν τα εργαστήρια στην κλασική Αθήνα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

-
-
-
-
6. Δημιουργήστε έναν φάκελο με εικόνες από τα εργαστήρια και τα έργα των τεχνιτών, τις οποίες θα βρείτε στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης.
 7. Δημιουργήστε μια παρουσίαση όπου θα αξιοποιείτε τις πληροφορίες και τις εικόνες που συγκεντρώσατε, για να παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας τους τεχνίτες στην αρχαία Αθήνα και τα έργα που κατασκεύαζαν.

Έμποροι

1. Αναζητήστε στο [Βικιλεξικό](#) την ετυμολογία και τη σημασία της λέξης «κάπηλος» στα αρχαία ελληνικά.

2. Επισκεφτείτε την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Στα Σώματα κειμένων και με τη βοήθεια του [Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων](#) αναζητήστε τη λέξη «κάπηλος» ή άλλες ομόρριζες της. Δείτε τις προτεινόμενες μεταφράσεις των λέξεων. Είναι ίδιες με αυτή που βρήκατε στο Βικιλεξικό;

Ομόρριζες	Σημασία

3. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της «Ελληνικής Ιστορίας στο Διαδίκτυο»: [Εισαγωγή στην οικονομία της κλασικής Αθήνας](#).

- ✓ Περιηγηθείτε και μελετήστε στον παραπάνω ιστότοπο τον τρόπο με τον οποίο διεξαγόταν το εμπόριο στην αρχαία Αθήνα.
- ✓ Συντάξτε ένα σύντομο κείμενο όπου θα αναφέρετε ποιες κοινωνικές ομάδες ασχολούνταν με το εμπόριο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

4. Στην ίδια ιστοσελίδα μεταβείτε στον υπερσύνδεσμο [πηγές](#). Αναζητήστε το κείμενο του Ξενοφώντα και καταγράψτε λόγους για τους οποίους προσφερόταν η Αθήνα για επικερδές εμπόριο.

5. Μεταβείτε στο λογισμικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου [«Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής»](#).

- ✓ Βρείτε και γράψτε ποια ήταν η διαφορά ανάμεσα σε «καπήλους» και «εμπόρους».

- ✓ Αναζητήστε και μελετήστε το [κείμενο](#) του G. Glotz «Μια εικόνα από την αγορά της αρχαίας Αθήνας κατά την κλασική εποχή» από το έργο του “Le travail dans la Grèce ancienne” και περιγράψτε την αγορά της αρχαίας Αθήνας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

-
-
-
-
-
6. Δημιουργήστε έναν φάκελο με εικόνες από την αγορά στην αρχαία Αθήνα, τις οποίες θα βρείτε είτε στους παραπάνω ιστοχώρους είτε στο διαδίκτυο ή μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης.
7. Δημιουργήστε μια παρουσίαση όπου θα αξιοποιείτε τις πληροφορίες και τις εικόνες που συγκεντρώσατε, για να παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας τον τρόπο με τον οποίο διεξαγόταν το εμπόριο στην αρχαία Αθήνα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ναύκληροι

1. Αναζητήστε στο [Βικιλεξικό](#) την ετυμολογία και τη σημασία της λέξης «ναύκληρος» στα αρχαία ελληνικά.

2. Επισκεφτείτε την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Στα Σώματα κειμένων και με τη βοήθεια του [Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων](#) αναζητήστε τη λέξη «ναύκληρος». Δείτε τις προτεινόμενες μεταφράσεις της λέξης. Είναι ίδιες με αυτή που βρήκατε στο Βικιλεξικό;

3. Μεταβείτε στην ιστοσελίδα της [LivePedia](#). Μελετήστε το [κείμενο](#) που αναφέρεται στην οργάνωση του αθηναϊκού ναυτικού και συντάξτε ένα δικό σας κείμενο όπου θα περιγράφετε το λιμάνι του Πειραιά κατά την αρχαιότητα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

4. Αναζητήστε στη [Βικιπαίδεια](#) τύπους αρχαίων πλοίων και δημιουργήστε έναν κατάλογο με ονόματα πλοίων της αρχαίας Αθήνας.

Ονομασίες πλοίων	Σύντομη περιγραφή

5. Ερευνήστε στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης στοιχεία για αρχαία ναυάγια. Με βάση τις πληροφορίες που θα βρείτε, απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- ✓ Τι προϊόντα μετέφεραν τα εμπορικά πλοία στην αρχαιότητα;
- ✓ Τι συμπεράσματα βγάζετε για την επικινδυνότητα του επαγγέλματος των ναυτικών;

6. Δημιουργήστε έναν φάκελο με εικόνες από αρχαία αθηναϊκά πλοία και από αρχαία ναυάγια, τις οποίες θα βρείτε στο διαδίκτυο μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης.
7. Δημιουργήστε μια παρουσίαση όπου θα αξιοποιείτε τις πληροφορίες και τις εικόνες που συγκεντρώσατε, για να παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας το επάγγελμα του ναύκληρου στην αρχαία Αθήνα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το συγκεκριμένο σενάριο θα μπορούσε να εμπλουτιστεί με περισσότερες δημιουργικές δραστηριότητες ανάλογα με τον διαθέσιμο σχολικό χρόνο, τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των μαθητών. Έτσι θα μπορούσαν οι μαθητές να δημιουργήσουν κόμικς με αναπαραστάσεις από αρχαία αγγεία που απεικονίζουν σκηνές από την επαγγελματική ζωή της εποχής, ή και να παίξουν κάποιο θεατρικό δράμα σχετικό με τα επαγγέλματα στην αρχαία Ελλάδα και στη σημερινή εποχή.

Θα μπορούσε ακόμη να μετατραπεί σε ένα πολύωρο Σχέδιο Εργασίας (Project), οπότε οι μαθητές θα είχαν τη δυνατότητα να ερευνήσουν τις συνθήκες εργασίας των επαγγελματιών ομάδων που επέλεξαν στη σύγχρονη εποχή, να προβούν σε σύγκριση του τότε με το τώρα και να πραγματοποιήσουν επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους (εργοστάσια, βιοτεχνίες, λιμάνι).

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο χρόνος που προβλέπεται στο σενάριο πιθανόν να μην είναι επαρκής, καθώς απαιτείται εξοικείωση των μαθητών με ομαδοσυνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας καθώς και ευχέρεια στη χρήση Η/Υ και σε λογισμικό παρουσίασης με το οποίο ίσως οι μαθητές της Α΄ Γυμνασίου να μην είναι εξοικειωμένοι.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html

Κουτσογιάννης, Δ. 2008. *Διδακτική αξιοποίηση των λεξικών και των σωμάτων κειμένων: Θεωρητικό πλαίσιο*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/education/cbt/utilization/theory.html